

UZASADNIENIE

Powódka J. T. wniosła w dniu 18 lipca 2013 r. pozew przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) z siedzibą w W., żądając zasądzenia kwoty 30.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że dochodzona pozwem kwota stanowi odszkodowanie z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości w wysokości 25.000 zł oraz z tytułu konieczności dostosowania nieruchomości powódki do właściwego klimatu akustycznego zgodnego z wymogami uchwały Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. nr 76/11 w wysokości 5.000 zł. Podniosła, iż jej nieruchomość znajduje się w obszarze ograniczonego użytkowania. Jako podstawę żądania, powódka wskazała art. 129 ustawy Prawo ochrony środowiska, ewentualnie art. 435 k.c. w zw. z art. 322 i 325 prawa ochrony środowiska.

W dniu 10 grudnia 2013 r. pozwany Przedsiębiorstwo Państwowe (...) z siedzibą w W. złożył odpowiedź na pozew, w której wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz od powódki zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany w pierwszej kolejności podniósł, że upłynął dwuletni termin zawity określony w art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska do dochodzenia roszczeń w związku ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości. Zdaniem pozwanego, nieruchomość powódki była już objęta ograniczeniami wynikającymi z rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. Na podstawie tego rozporządzenia powyższa nieruchomość znalazła się częściowo w strefie ograniczonego użytkowania, wobec czego wejście w życie uchwały nr 76/11 nie spowodowało żadnych nowych ograniczeń. Według pozwanego z powyższych przyczyn roszczenie powódki wygasło. Pozwany wskazał również, że art. 435 k.c. nie może mieć zastosowania w niniejszej sprawie, gdyż art. 129 prawa ochrony środowiska kompleksowo reguluje skutki ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania, a nadto pozwane przedsiębiorstwo nie jest wprawiane w ruch za pomocą sił przyrody, gdyż nie jest ono właścicielem lub posiadaczem samolotów pasażerskich bądź transportowych. Pozwany podniósł także zarzut przedawnienia roszczeń powódki opartych na podstawie art. 435 k.c. Pozwany wskazał też, iż powódka nie wykazała szkody oraz związku przyczynowego pomiędzy szkodą a regulacjami prawnymi wprowadzonymi uchwałą nr 76/11.

W odpowiedzi na powyższe, powódka w piśmie procesowym z dnia 12 lutego 2014 r. wskazała, iż zarzut upływu terminu zawitego powinien zostać oceniony jako sprzeczny z zasadami współżycia społecznego (art. 5 k.c.). Podniosła, że rozporządzenie nr 50 przestało obowiązywać, zaś nowym aktem prawnych tworzącym obszar ograniczonego użytkowania jest uchwała z dnia 20 czerwca 2011 r. Zdaniem powódki, okoliczność ta została stwierdzona w postanowieniu Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 września 2009 r. w sprawie II OSK 502/09, którym tut. Sąd jest związany. Według powódki powyższe rozporządzenie przestało obowiązywać wraz z wejściem w życie ustawy zmieniającej treść art. 135 ust. 2 prawa ochrony środowiska przyznającej kompetencje do ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania Sejmikowi Województwa. Wobec powyższego uchwała nr 76/11 wprowadziła nowe ograniczenia oraz nałożyła na powódkę obowiązek poniesienia kosztów dostosowania budynku do wymogów wskazanych w uchwale.

W piśmie procesowym z dnia 4 marca 2014 r. pozwany podtrzymał żądanie oddalenia powództwa wskazując, iż rozporządzenie nr 50 zachowało moc obowiązującą do czasu wejścia w życie uchwały nr 76/11.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka J. T. od 17 listopada 2008 r. jest właścicielem lokalu mieszkalnego nr (...) w budynku przy S. 8, dla którego prowadzona jest księga wieczysta nr (...) (okoliczności bezsporne; nadto **dowód**: wydruk księgi wieczystej nr (...) – k. 77-88, wydruk z księgi wieczystej nr (...) – k. 89-130).

Nieruchomość powódki była w części położona w obszarze ograniczonego użytkowania utworzonego na podstawie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (okoliczności bezsporne; nadto **dowód**: załącznik do Dziennika Urzędowego Województwa (...) nr 156 – k. 170, mapy – k. 172v-180).

Wraz z wejściem w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r., nieruchomość powódki znalazła się w całości w strefie ograniczonego użytkowania (okoliczności bezsporne; nadto **dowód**: załącznik do uchwały nr 76/11 – k. 134, mapy – k. 135).

Pismem z dnia 21 czerwca 2013 r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty odszkodowania w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości w wyniku ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. na mocy przepisów uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) (**dowód**: wezwanie do zapłaty – k. 72-75).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o niezaprzeczone twierdzenia stron oraz w oparciu o dokumenty dołączone do akt sprawy. Wiarygodność przedłożonych w toku postępowania dokumentów nie była kwestionowana przez strony, Sąd zaś nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Sąd nie poczynił jednak ustaleń faktycznych na podstawie przedłożonego przez powoda do akt sprawy „przeгляdu ekologicznego (...) im. (...) w W.” oraz na podstawie przedłożonej przez stronę pozwaną „analizy rynku gruntów zabudowanych budynkami mieszkalnymi w obszarze ograniczonego użytkowania”. Z uwagi bowiem na upływ terminu zawitego określonego w art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, ustalenie wysokości szkody poniesionej przez powoda w związku z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania okazało się niecelowe.

Z tych samych przyczyn Sąd oddalił wnioski stron o dopuszczenie dowodów z opinii biegłych sądowych. Okoliczności, na które strony powołały wskazane wnioski, nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.). Powódka wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny szacowania nieruchomości na okoliczność określenia wysokości zmniejszenia wartości nieruchomości w związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania oraz o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu akustyki i budownictwa na okoliczność rodzaju i wartości nakładów, jakie zobowiązana jest ponieść strona powodowa w związku z uchwałą nr 76/11. W ocenie Sądu przeprowadzenie powyższych dowodów nie miałoby wpływu na wynik sprawy, a zmierzałoby wyłącznie do przedłużenia postępowania oraz narażałoby strony na zbędne koszty. Należy bowiem zauważyć, że w uchwale nr 76/11 nie zwiększono ograniczeń w stosunku do nieruchomości powódki, a zatem szkoda nie jest konsekwencją wejścia w życie tej uchwały. Ewentualna szkoda powstała najpóźniej wraz z wejściem w życie rozporządzenia nr 50 Wojewody (...), wobec czego roszczenie odszkodowawcze powinno zostać zgłoszone w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia. Ponieważ roszczenie zgłoszone w pozwie nie może zostać uwzględnione z uwagi na upływ terminu zawitego określonego w art. 129 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska, przeprowadzenie dowodów zmierzających do wykazania powyższych okoliczności należało uznać za niecelowe. Powódka wniosła o przeprowadzenie powyższych dowodów wyłącznie na okoliczność szkody związanej po pierwsze z wprowadzeniem ograniczeń wynikających z uchwały nr 76/11, po drugie z koniecznością dostosowania nieruchomości do wymogów akustycznych. W uchwale nr 76/11 nie zwiększono natomiast ani powołanych wyżej ograniczeń, ani wskazanych wymogów. Szkoda po stronie powodowej nie mogła więc powstać w wyniku wejścia w życie wskazanej uchwały.

Z kolei wnioski dowodowe powódki zgłoszone w piśmie procesowym z dnia 12 lutego 2014 r. (k. 252) należało dodatkowo uznać za spóźnione. Zgodnie bowiem z art. 207 § 6 k.p.c., Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Z kolei w myśl art. 217 § 2 k.p.c., Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Powódka zgłaszając wnioski dowodowe w dalszym piśmie procesowym, w tym także modyfikując tezy dowodowe co do zgłoszonych wcześniej wniosków, powinna - zgodnie z powyższymi

przepisami - uprawdopodobnić, że nie zgłosiła ich w pozwie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Powyższych okoliczności powódka jednak nie uprawdopodobniła.

Również wnioski dowodowe pozwanego co do opinii biegłych nie zasługiwały na uwzględnienie; zostały one powołane wyłącznie na wypadek, gdyby Sąd uwzględnił wnioski powódki w tym zakresie.

Także wniosek powódki o zobowiązanie pozwanego do przedłożenia informacji o ilości operacji lotniczych w roku 2013 z podaniem typu samolotu i rodzaju operacji oraz wniosek pozwanego o zobowiązanie powódki do przedstawienia dokumentów potwierdzających zapewnienie w lokalu klimatu akustycznego zgodnego z przepisami prawa należało oddalić, jako nie mające istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.). Z uwagi bowiem na upływ terminu zawitego określonego w art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, ustalenie wysokości szkody poniesionej przez powoda w związku z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania okazało się niecelowe.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako bezzasadne nie zasługiwało na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie powódka dochodziła zasądzenia od pozwanego kwoty 30.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi tytułem odszkodowania w związku z obniżeniem wartości nieruchomości oraz z koniecznością dostosowania nieruchomości do klimatu akustycznego zgodnego z wymogami uchwały Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. nr 76/11.

Zgodnie z art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż powódka wykazała przysługującą jej legitymację czynną do wystąpienia z powyższym roszczeniem, jak również legitymację bierną strony pozwanej. Z przedłożonego do akt sprawy wydruku księgi wieczystej nr (...) wynika bowiem, że powódka J. T. od 17 listopada 2008 r. jest właścicielem lokalu mieszkalnego nr (...) w budynku przy S. 8. Z kolei legitymacja bierna pozwanego wynika z art. 136 ust. 2 prawa ochrony środowiska, według którego obowiązany do wypłaty odszkodowania lub wykupu nieruchomości jest ten, którego działalność spowodowała wprowadzenie ograniczeń w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania. Z § 1 uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (M..2011, Nr 128, poz. 4086) wynika natomiast, że obszar ograniczonego użytkowania został utworzony dla (...) im. (...) w W., którego zarządcą jest Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W..

Zauważyć jednak trzeba, że roszczenie formułowane na podstawie art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska podlega poważnym ograniczeniom. Według art. 129 ust. 4 powołanej wyżej ustawy, z roszczeniem o odszkodowanie na podstawie art. 129 ust. 2 tej ustawy można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.

Dwuletni termin określony w art. 129 ust. 4 prawa ochrony środowiska jest terminem zawitym, co oznacza, iż jego niedochowanie powoduje wygaśnięcie roszczenia, a fakt upływu tego terminu sąd ma obowiązek wziąć pod uwagę z urzędu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2008 r., II CSK 216/08, LEX nr 577165; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013 r., II CSK 578/12, OSNC 2014, nr 4, poz. 47). Dla zachowania tego terminu wystarczające jest zgłoszenie żądania bezpośrednio obowiązanemu do zapłaty (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 17 stycznia 2013 r., I ACa 1104/12, LEX nr 1271919).

Mając na uwadze powyższe, w pierwszej kolejności należy rozważyć, czy powódka zgłosiła roszczenie stronie pozwanej przed upływem 2 lat od dnia wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011

r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., a więc przed upływem 2 lat od dnia 4 sierpnia 2011 r.

W niniejszej sprawie powódka zgłosiła swoje roszczenie pozwanemu w piśmie z dnia 21 czerwca 2013 r. (k. 72-74). Pismo to zostało wysłane pozwanemu w dniu 21 czerwca 2013 r. (k. 75). Co prawda powódka nie zaferowała żadnych dowodów celem wykazania daty, w której powyższe pismo zostało doręczone pozwanemu, jednakże w dniu 18 lipca 2013 r. wniosła pozew do tut. Sądu, co jest jednoznaczne ze zgłoszeniem roszczenia w rozumieniu art. 129 ust. 4 prawa ochrony środowiska. Wytoczenie powództwa jest szczególnym – sformalizowanym - przypadkiem "wystąpienia" z roszczeniem w rozumieniu art. 129 ust. 4 powołanej ustawy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 lutego 2013 r., I ACa 1366/12, LEX nr 1312016).

Tym samym powódka wystąpiła z roszczeniem o odszkodowanie przed upływem dwuletniego terminu liczonego od dnia wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Rozważenia zatem wymaga, czy zaistniały wszystkie przesłanki roszczenia odszkodowawczego określonego w art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska w związku z wejściem w życie uchwały nr 76/11. Przesłankami tej odpowiedzialności są: wejście w życie aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, szkoda poniesiona przez właściciela nieruchomości, i związek przyczynowy między wprowadzonym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości a szkodą.

W ocenie Sądu powódka wykazała wyłącznie pierwszą z powołanych przesłanek, a więc wejście w życie uchwały nr 76/11. Z kolei fakt poniesienia szkody w postaci ograniczeń z korzystania z nieruchomości znajdującej się w strefie ograniczonego użytkowania oraz w postaci konieczności poniesienia kosztów w celu wypełnienia wymagań technicznych lokalu nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż ewentualna szkoda nie mogła być następstwem wejścia w życie uchwały nr 76/11. Szkoda powstała bowiem nie w wyniku wejścia w życie uchwały nr 76/11, lecz znacznie wcześniej, tj. w związku z ograniczeniami i wymaganiami wynikającymi z rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r.

Naprawieniu na podstawie art. 129 ust. 2 prawa ochrony środowiska podlega szkoda wynikła z obniżenia wartości nieruchomości, będącego następstwem ograniczeń ustanowionych wprost w uchwale nr 76/11 oraz zmniejszenie jej wartości spowodowane koniecznością znoszenia dopuszczalnych na obszarze ograniczonego użytkowania emisji przekraczających standardy jakości środowiska (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013 r., II CSK 578/12, LEX nr 1389001). Nadto w myśl art. 136 ust. 3 powołanej ustawy, w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkodą, o której mowa w art. 129 ust. 2, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie.

Powódka uzasadniając swoje żądanie powołała dowody mające na celu wykazanie szkody zarówno polegającej na obniżeniu wartości jej nieruchomości, jak również w postaci kosztów koniecznych w celu wypełnienia wymagań technicznych lokalu. W tym celu powódka wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych sądowych. Wnioski powódki o dopuszczenie dowodów z opinii biegłych zostały jednak powołane na okoliczność powstania szkody w związku z wejściem w życie uchwały nr 76/11, a więc w związku z ustanowieniem ograniczeń wynikających z tej uchwały oraz w związku z określeniem wymagań technicznych opisanych w uchwale. Powołane przez powódkę wnioski nie zmierzały natomiast do wykazania szkody związanej z działalnością pozwanego, tj. spowodowanej koniecznością znoszenia dopuszczalnych na obszarze ograniczonego użytkowania emisji przekraczających standardy jakości środowiska. Ewentualna szkoda powstała z tych przyczyn, a polegająca na obniżeniu wartości nieruchomości nie została zatem przez powódkę udowodniona. Na podstawie przedłożonych do akt sprawy dokumentów nie sposób bowiem ustalić, że wartość nieruchomości powódki spadła w związku z hałasem wynikającym z działalności pozwanego. Z uwagi na brak odpowiednich wniosków dowodowych w zakresie ustalenia szkody związanej z rzeczywistym wzrostem hałasu w nieruchomości powódki, ewentualną szkodę należało ocenić wyłącznie w związku z wejściem w życie uchwały nr 76/11, a więc w związku z ograniczeniami i wymogami wynikającymi z tej uchwały.

W ocenie Sądu, z związku z wejściem w życie uchwały nr 76/11, po stronie powódki nie mogła powstać szkoda w postaci zmniejszenia wartości nieruchomości lub w postaci kosztów wypełnienia wymagań technicznych lokalu. Należy bowiem zauważyć, że zarówno ograniczenia istniejące na nieruchomości powódki, jak również wymagania techniczne dotyczące tej nieruchomości nie uległy zwiększeniu wskutek wejścia w życie uchwały nr 76/11.

Bezspornym w sprawie było, że nieruchomość powódki była położona w obszarze ograniczonego użytkowania utworzonej na podstawie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (M..2007, Nr 156, poz. 4276). W myśl § 4 ust. 1 tego rozporządzenia, w obszarze ograniczonego użytkowania zabrania się: 1) przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży; 2) zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży; 3) budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży. Od czasu wejścia w życie uchwały nr 76/11, nieruchomość powódki nadal znajduje się w obszarze ograniczonego użytkowania. W uchwale tej przewidziano ograniczenia wyłącznie dla nieruchomości znajdujących się w strefie Z1 i Z2, nie przewidziano natomiast takich ograniczeń dla pozostałych nieruchomości położonych w obszarze ograniczonego użytkowania, w tym dla nieruchomości powódki. Skoro ograniczenia w zabudowie uległy zmniejszeniu, nie sposób podzielić argumentacji powódki, że wskutek wejścia w życie uchwały nr 76/11 wartość jej nieruchomości uległa obniżeniu.

Także wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania nie uległy zwiększeniu. W myśl § 5 pkt 2 rozporządzenia nr 50, w obszarze ograniczonego użytkowania w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów - zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach. Z kolei według § 6 pkt 2 uchwały nr 76/11, w istniejących budynkach objętych obszarem ograniczonego użytkowania należy zastosować zabezpieczenia zapewniające klimat akustyczny w pomieszczeniach - zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane i przepisami wykonawczymi do tej ustawy.

Odnosząc się natomiast do § 3 i 4 uchwały, które nie znalazły swoich odpowiedników w rozporządzeniu nr 50, przepisy te mają na celu wyłącznie ustalenie wytycznych, w jaki sposób należy ustalić granice obszaru ograniczonego użytkowania, a także granicę strefy Z1 i Z2. Zgodnie z pierwszym z nich, granicę zewnętrzną obszaru ograniczonego użytkowania wyznacza się na podstawie obwiedni izolacji równoważnego poziomu dźwięku $LA_{eqN} = 45$ dB i izolacji $LA_{eqD} = 55$ dB w przypadku, gdy izolacja $LA_{eqN} = 45$ dB zawiera się wewnątrz obszaru ograniczonego izolacją $LA_{eqD} = 55$ dB (ust. 1). Granicę wewnętrzną obszaru ograniczonego użytkowania wyznacza granica terenu lotniska (ust. 2). Z kolei w myśl § 4 powołanej uchwały, w obszarze ograniczonego użytkowania wyróżnia się dwie strefy: 1) strefę Z1, której granicę zewnętrzną wyznacza izolacja miarodajnego poziomu dźwięku 55 dB w porze nocy, od wewnątrz granica lotniska; 2) strefę Z2, której granicę wyznacza od zewnątrz izolacja miarodajnego poziomu dźwięku 50 dB w porze nocy, a od wewnątrz granica strefy Z1. Z przepisów tych nie wynikają zatem dla powódki żadne ograniczenia, jak również nie nakładają one na powódkę żadnych powinności w zakresie dostosowania budynku do wymagań akustycznych.

Z przedstawionego porównania wynika, że w rzeczywistości nie doszło do zwiększenia ograniczeń i wymagań technicznych dotyczących lokalu powódki. Tym samym w związku z wejściem w życie uchwały nr 76/11 nie mogło dojść do powstania lub zwiększenia szkody. Majątek powódki nie uległ pomniejszeniu w porównaniu ze stanem istniejącym już od czasu wejścia w życie rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r., a więc od dnia 25 sierpnia 2007 r.

Odpowiedzialność odszkodowawczą, o której mowa w art. 129 ustawy Prawo ochrony środowiska, przewidziano nie za samo ograniczenie i nie za każde ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Odszkodowanie służy bowiem za konkretną szkodę, która powstała w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, a nie za samo ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Konieczną przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej

jest więc szkoda, której źródłem jest rozporządzenie lub akt prawa miejscowego powodujący ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Szkoda ma być normalnym następstwem wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego wprowadzającego ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości. Szkoda taka może powstać, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe lub zwiększa dotychczasowe ograniczenia co do sposobu korzystania z nieruchomości lub też przedłuża na kolejny okres ograniczenia, które zostały wprowadzone na określony czas. Szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie (Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 czerwca 2012 r., IV CSK 28/12, LEX nr 1228596).

W konsekwencji w majątku powódki nie powstała szkoda wynikająca z wejścia w życie uchwały nr 76/11, bowiem ograniczenia i wymagania dotyczącej jej nieruchomości nie uległy zwiększeniu.

Na uwzględnienie nie zasługiwał również argument powódki, że rozporządzenie nr 50 przestało obowiązywać przed wejściem w życie uchwały nr 76/11, a zatem wskazaną uchwałą wprowadzono nowe ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości oraz wymagania techniczne dotyczące budynków położonych na tych nieruchomościach. Powołane rozporządzenie wydane zostało na podstawie art. 135 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, który w dniu wydania tego rozporządzenia stanowił, iż obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy wojewoda, w drodze rozporządzenia. Cytowany przepis - z dniem 1 stycznia 2008 r. - został zmieniony przez art. 19 pkt 5 w zw. z art. 48 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz. U. Nr 175, poz. 1462, ze zm.), otrzymując treść, iż obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały. Ewentualna utrata mocy obowiązującej rozporządzenia mogłaby wynikać z § 32 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. Nr 100, poz. 908), według którego, jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej treść przepisu upoważniającego. Wbrew twierdzeniom powódki, rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) nie utraciło jednak mocy obowiązującej, ponieważ w myśl art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej, akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych tą ustawą z zakresu zadań i kompetencji podlegających przekazaniu tą ustawą zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje. Tym samym, okoliczność zmiany z dniem 1 stycznia 2008 r. właściwości organu i formy aktu w sprawie tworzenia obszarów ograniczonego użytkowania nie skutkowałą utratą mocy obowiązującej dotychczasowego rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. Wymieniony wyżej art. 135 ust. 2 poddany został kolejnej nowelizacji z dniem 15 listopada 2008 r. dokonanej w art. 144 pkt 21 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, ze zm.), jednakże w ramach tej nowelizacji nie uległa zmianie właściwość sejmiku województwa i forma uchwały do ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania. Zmiana ta polegała na zastąpieniu odesłania do pojęcia przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, jako określonych w art. 51 ust. 1 pkt 1 (tej ustawy), na odesłanie do pojęcia przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, jako określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Tutejszy Sąd podziela stanowisko przedstawione przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. w wyroku z dnia 31 sierpnia 2009 r., (...) SA/Wa (...) (LEX nr 518044), zgodnie z którym rozporządzenie wojewody w przedmiocie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania nie utraciło mocy obowiązującej z nowelizacją art. 135 ust. 2 prawa ochrony środowiska, która weszła w życie w dniu 15 listopada 2008 r., gdyż materialnoprawny zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem o utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania określony w art. 135 ust. 2 powołanej wyżej ustawy, jaki

obowiązywał przed dniem 15 listopada 2008 r., nie uległ zmianie na skutek nowelizacji tego przepisu. Nie uległy także zmianie wytyczne zawarte w art. 135 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska (por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2011 r., II CSK 421/10, LEX nr 863961; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2012 r., I CSK 509/11, OSNC 2013, nr 2, poz. 26).

Nie zasługuje na uwzględnienie także argument powódki, że tut. Sąd jest związany uzasadnieniem postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 września 2009 r. w sprawie II OSK 502/09, w którym wskazano, że rozporządzenie Wojewody (...) Nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. stało się nieaktualne z dniem 15 listopada 2008 r. Zauważyć bowiem trzeba, że do kompetencji sądownictwa administracyjnego nie należy przesądzanie faktu obowiązywania aktu prawnego. W myśl art. 184 Konstytucji RP w zw. z art. 1 p.p.s.a., sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości przez kontrolę działalności administracji publicznej oraz rozstrzyganie sporów kompetencyjnych i o właściwość między organami jednostek samorządu terytorialnego, samorządowymi kolegiami odwoławczymi i między tymi organami a organami administracji rządowej. Przedmiotem kontroli sądu administracyjnego jest zatem kontrola władczych działań organów państwa oraz organów wspólnot samorządowych. Kontrola w zakresie aktów prawnych sprowadza się natomiast wyłącznie do orzekania o zgodności z ustawami uchwał organów samorządu terytorialnego i aktów normatywnych terenowych organów administracji rządowej (art. 184 zd. drugie Konstytucji RP). W zakresie tym nie mieści się natomiast kompetencja do wiążącego stwierdzenia utraty mocy obowiązującej przez akt prawa miejscowego w związku ze zmianą przepisu ustawy, na podstawie którego wydano taki akt. Nie można więc w związku z powyższym zasadnie podnieść, że sąd powszechny w oparciu o art. 170 p.p.s.a. jest związany poglądem wyrażonym przez sąd administracyjny. Ponadto inne sądy są związane wyłącznie treścią rozstrzygnięcia zawartego w sentencji orzeczenia sądu administracyjnego, nie zaś jego uzasadnieniem.

Mając na uwadze powyższe rozważania, należało uznać, że mimo zgłoszenia roszczenia w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie uchwały nr 76/11, powódka nie udowodniła związku przyczynowego pomiędzy wejściem tej uchwały w życie a ewentualną szkodą w postaci ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości oraz kosztów koniecznych w celu wypełnienia wymagań technicznych istniejącego budynku (art. 136 ust. 3 prawa ochrony środowiska). Ewentualna szkoda w majątku powódki istniała już bowiem przed wejściem w życie tej uchwały. Co więcej, wszelkie ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości powódki zostały zniesione uchwałą nr 76/11, a więc w tym zakresie nie sposób przyjąć, że powódka w tym zakresie nadal pozostaje poszkodowana.

W konsekwencji ewentualna szkoda po stronie powodowej w postaci kosztów koniecznych w celu wypełnienia wymagań technicznych budynku, nie jest następstwem wejścia w życie uchwały nr 76/11, lecz powstała w wyniku wejścia w życie rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. W tym zakresie powódka jednak nie posiada legitymacji czynnej do dochodzenia odszkodowania, gdyż w dacie wejścia w życie rozporządzenia nr 50 nie była właścicielką lokalu mieszkalnego nr (...) w budynku przy S. 8. Jednakże nawet gdyby powódka byłaby uprawniona do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych na podstawie powyższego rozporządzenia, roszczenie takie powinno zostać zgłoszone przez powódkę w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia (art. 129 ust. 4 prawa ochrony środowiska). Skoro wskazane rozporządzenie weszło w życie w dniu 25 sierpnia 2007 r., roszczenie o odszkodowanie za szkodę wywołaną wprowadzonymi przez to rozporządzenie wymogami technicznymi należało zgłosić najpóźniej w dniu 25 sierpnia 2009 r. Niezgłoszenie roszczenia odszkodowawczego we wskazanym terminie skutkowało jego wygaśnięciem z dniem 26 sierpnia 2009 r.

Nie można podzielić argumentu powódki, że zarzut upływu terminu zawitego powinien zostać oceniony jako sprzeczny z zasadami współżycia społecznego (art. 5 k.c.). Zgodnie z art. 5 k.c., nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Zasady współżycia społecznego są pojęciem pozostającym w nierozłącznym związku z całokształtem okoliczności danej sprawy i w takim całościowym ujęciu wyznaczają podstawy, granice i kierunki rozstrzygnięcia w sytuacjach wyjątkowych, które przepis ten ma na względzie. Dlatego do zastosowania tego przepisu konieczna jest ocena

całokształtu szczególnych okoliczności danego rozpatrywanego wypadku w ścisłym powiązaniu nadużycia prawa z konkretnym stanem faktycznym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 1967 roku, I PR 415/67, OSP 1968, nr 10, poz. 210). Unormowanie art. 5 k.c. ma charakter całkowicie wyjątkowy, przełamuje bowiem zasadę, że wszystkie prawa podmiotowe korzystają z ochrony prawnej. Odmowa takiej ochrony musi być zatem uzasadniona faktem zachodzenia okoliczności rażących i nieakceptowanych ze względów aksjologicznych ewentualnie teologicznych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 1997 roku, II CKN 118/97, OSP 1998, nr 1, poz. 3).

Wąskie ujęcie konstrukcji nadużycia prawa podmiotowego zakłada, że możliwość powoływania się na art. 5 istnieje tylko w przypadku „czynienia użytku ze swego prawa”. Przepis ten nie ma zatem zastosowania w sytuacjach, w których określony skutek prawny, choć niekorzystny dla strony, występuje z mocy prawa, a sąd jest zobowiązany uwzględnić tę okoliczność z urzędu. W takim wypadku skutek nie jest następstwem wykonania prawa podmiotowego kształtującego albo zarzutu. W przypadku upływu terminu zawitego efekt niekorzystny dla uprawnionego, zwykle w postaci wygaśnięcia uprawnienia, realizuje się bez udziału drugiej strony, nawet mimo jej milczenia. W takiej sytuacji zarzut nadużycia prawa jest bezprzedmiotowy – nie dotyczy on zachowania drugiej strony. Ponadto, skoro skutkiem upływu terminu zawitego jest wygaśnięcie uprawnienia z mocy ustawy, w razie zastosowania konstrukcji nadużycia doszłoby do nabycia prawa; prawo to byłoby niejako na nowo przyznawane przez sąd.

Roszczenie powódki nie zasługuje na uwzględnienie także w świetle art. 435 k.c. w zw. z art. 322 prawa ochrony środowiska.

W orzecznictwie podnosi się, że przepisy art. 435 k.c. w związku z art. 322 prawa ochrony środowiska oraz art. 129 prawa ochrony środowiska przewidują rozłączne reżimy odpowiedzialności. Za taką interpretacją przemawia dążenie do kompleksowego uregulowania skutków ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania w zakresie szkody polegającej na obniżeniu wartości nieruchomości. Rozszczępienie tych skutków na szkody wynikające z ograniczeń przewidzianych wprost w rozporządzeniu lub uchwale o ustanowieniu obszaru ograniczonego użytkowania oraz szkody wynikające w emisji hałasu byłoby zresztą sztuczne (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2010 r., III CZP 17/10, LEX nr 584036). Tym samym w ocenie Sądu art. 435 k.c. nie znajduje zastosowania w zakresie, w jakim odpowiedzialność odszkodowawcza została uregulowana w art. 129 prawa ochrony środowiska.

Niezależnie od powyższego, powódka nie wykazała przesłanek odpowiedzialności pozwanego na podstawie art. 435 k.c. Według art. 322 ustawy Prawo ochrony środowiska, do odpowiedzialności za szkody spowodowane oddziaływaniem na środowisko stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Z kolei w myśl art. 435 § 1 k.c., prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż rację ma powódka, że pozwane przedsiębiorstwo państwowe należy uznać za przedsiębiorstwo wprawiane w ruch za pomocą sił przyrody w rozumieniu powyższego przepisu. Globalny cel funkcjonowania przedsiębiorstwa pozwanego jest bowiem zależny od użycia sił przyrody, a korzystanie z nich stanowi warunek konieczny jego istnienia i funkcjonowania w tym sensie, że zarówno jego struktura, jak i system organizacji i wykonywania zadań jest dostosowany do sił przyrody i zależny od nich. Ruch tego rodzaju przedsiębiorstwa wiąże się ze znacznym stopniem ryzyka możliwości wyrządzenia szkody osobom trzecim, a użycie urządzeń technicznych, o znacznym stopniu komplikacji technicznej ma charakter powszechny (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2008 r., II CSK 232/08, niepubl.). Za przedsiębiorstwo wprawiane w ruch za pomocą sił przyrody, w orzecznictwie uznaje się także port lotniczy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2012 r., I CSK 509/11, OSNC 2013, nr 2, poz. 26).

Przesłankami odpowiedzialności na podstawie art. 435 § 1 k.c. są: ruch przedsiębiorstwa, szkoda oraz związek przyczynowy pomiędzy ruchem a szkodą. W ocenie Sądu pomiędzy ewentualną szkodą a ruchem przedsiębiorstwa pozwanego brak jest związku przyczynowego. Ewentualna szkoda powstała bowiem w następstwie wprowadzonych

ograniczeń i wymagań dotyczących nieruchomości powódki, które nastąpiły w związku z treścią tych ograniczeń wynikających z rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. Powódka nie powołała w pozwie żadnych wniosków dowodowych celem wykazania, że poniosła szkodę także w związku z ruchem przedsiębiorstwa pozwanego, w tym szkodę w postaci zmniejszenia wartości nieruchomości w następstwie hałasu wytwarzanego przez działalność strony pozwanej, pomimo że wywodziła z tej okoliczności skutki prawne. Stwierdzenie powyższego z pewnością wymagało wiadomości specjalnych, a zatem nie mogło nastąpić na podstawie przedłożonych do akt sprawy dokumentów. Okoliczność taką należało zatem uznać za nieudowodnioną (art. 6 k.c.). Wszelkie wnioski dowodowe powódki zmierzały natomiast do wykazania wyłącznie szkody wynikającej z uchwalonych ograniczeń i ustanowionych wymagań dotyczących jej nieruchomości. Tym samym powódka nie wykazała, że poniosła szkodę wynikającą z działań pozwanego, co mogłoby uzasadniać ewentualną odpowiedzialność na podstawie art. 435 k.c.

Mając powyższe na względzie, powództwo należało w całości oddalić, o czym Sąd orzekł w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach Sąd orzekł w pkt II sentencji wyroku, na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z wynikiem sporu. Powódka przegrała sprawę w całości. Na koszty procesu poniesione przez pozwanego, tj. po 2.417 zł, składa się wynagrodzenie pełnomocnika ustalone na kwotę 2.400 zł na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013, poz. 490 j.t. ze zm.) wraz z kwotą 17 zł kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

O zwrocie powódce niewykorzystanej zaliczki w kwocie 1.000 zł Sąd orzekł w pkt III sentencji wyroku, na podstawie art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 roku, Nr 90, poz. 594, tj. ze zm.), zgodnie z którym Sąd z urzędu zwraca stronie różnicę między opłatą pobraną od strony a opłatą należną.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.